

Jan Woleński – Konferencja w stulecie urodzin Alfreda Tarskiego	3
Tadeusz Szubka – Centrum filozofii nauki w Pittsburghu. Uznane dokonania i nowe wyzwania	9
Marcin Miłachowski – „Filozofia a filologia. Wyjaśnianie – Rozumienie – Współczucie”	15
Odczyty i wykłady	19
W. Żelaniec: Husserl o „naoczności kategoryjnej”, s. 19. A. Siemianowski: Carnapowska krytyka metafizyki pozytywistycznej a ajdukiewiczowska krytyka pew- nych aspektów logicznego empiryzmu, s. 55. A. Nowicki: W czterdziestolecie śmierci Luciana Błagi. Lucian Błaga (1895–1961). Rumuńska filozofia kultury, s. 67. E. Wojciechowski: O pewnej logice prawdy: prawda analityczna i prawda empiryczna, s. 73. R. Mirek: Rachunek kwantyfikatorów a dziedzina pusta, s. 103. W. Słomski: Wolność – jej znaczenie, rola i ważniejsze orientacje, s. 109. A. Pietruszczak: Para- doks Russella a początki mereologii, s. 123.	
Recenzje i sprawozdania	131
Andrzej J. Nowak i Leszek Sosnowski (red.): Słownik pojęć filozoficznych Romana In- gardena (J. Jadacki), s. 131. Teresa Pękala: Awangarda i ariergarda. Filozofia sztuki no- woczesnej (M. Nowacka), s. 136. Tadeusz Gadacz: Filozofia człowieka jako filozofia losu (K. Stachewicz), s. 140. Zdzisław Pawlak Ks.: Neoscholastyka i formy jej konty- nuacji. Studium analityczno–krytyczne filozofów wrocławskich XX wieku twórczości (W. Tyburski), s. 144. J. A. Wojciechowski: Ecology of knowledge. The Council for Research in Values and Philosophy (W. Sztumski), s. 149. Bogumiła Truchlińska: Filo- zofia polska. Twórcy–idee–wartości. Wybrane zagadnienia z dziejów myśli polskiej (J. Lubowicka–Kos), s. 152.	
Autobiogramy	157
Stefan Swieżawski, s. 157. Jan Szmyd, s. 163. Jan Woleński, s. 172.	
Przegląd czasopism (W. Mincer).....	177
American Philosophical Quarterly, s. 177a. Allgemeine Zeitschrift für Philosophie, s. 177a. Archiv für Geschichte der Philosophie, s. 177b. Archives de Philosophie, s. 177b. Ethics, s. 178a. Journal of Philosophical Logic, s. 178a. Kant-Studien, s. 178b. Mind, 179a. Revue Internationale de Philosophie, 179a. Revue Philosophique de Louvain, s. 179b.	
Zapiski bibliograficzne (W. Mincer).....	181
a) Prace opublikowane w Polsce, s. 181a. b) Piśmiennictwo obce, s. 192a.	
Wiadomości bieżące.....	197
Wiadomości wydawnicze: publikacje jednostkowe, s. 197a; publikacje zbiorowe, s. 202a; wydawnictwa ciągłe, s. 202b; czasopisma, s. 203b. Odczyty i wykłady, s. 205b. Organizacje, s. 206b. Zjazdy i konferencje, s. 207a. Nauczanie, s. 208b. Wiadomości osobiste, s. 209b. Konkursy i nagrody, s. 210b. Varia, s. 210b. Nekrologia, s. 211a.	

RUCH FILOZOFICZNY

KWARTALNIK

z a ł o ż o n y   p r z e z

KAZIMIERZA TWARDOWSKIEGO

TOM LIX
NUMER 1

Autobiogramy

STEFAN SWIEŻAWSKI

Urodził się 10 lutego 1907 roku z Władysława i Marii z Ścibor-Rylskich w Hołubiu (obecnie Gołęb) na Hrubieszowszczyźnie. W czerwcu 1925 r. złożył egzamin dojrzałości w gimnazjum im. H. Sienkiewicza we Lwowie. Już w okresie gimnazjalnym zapoznał się ze Stowarzyszeniem Młodzieży Akademickiej „Odrodzenie” i uczestniczył w Międzynarodowym Kongresie Katolickiej Młodzieży Akademickiej „Pax Romana” w Bolonii (1925). Jesienią tego roku rozpoczął studia akademickie na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. W trakcie studiów był słuchaczem Kazimierza Twardowskiego, Mściława Wartenberga, Romana Ingardena i Kazimierza Ajdukiewicza. Po uzyskaniu abstraktów w roku 1929 wyjechał do Paryża, gdzie uczęszczał na wykłady E. Gilsona w Collège de France i seminarium w Ecole Pratique des Hautes Etudes. Kontakt z Gilsonem i J. Maritainem wywarł bardzo duży wpływ na jego zainteresowania i metody badawcze. Po powrocie do Polski odbył 13 miesięczną służbę wojskową w Szkole Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim. Następnie wrócił do Lwowa i pod kierunkiem Kazimierza Ajdukiewicza ukończył rozprawę doktorską zatytułowaną „Pojęcie intencji w filozofii Jana Dunsza Szkota”. W czerwcu 1932 roku odbyła się jego promocja na doktora filozofii. Ze Lwowa przeniósł się do Poznania, gdzie pracował pod opieką Adama Żółtowskiego. W roku 1933 poślubił Marię Stadnicką. Rok akademicki 1933/34 spędził w Paryżu. Następnie powrócił do Lwowa, by objąć stanowisko asystenta Kazimierza Ajdukiewicza na Uniwersytecie Jana Kazimierza. Po wybuchu wojny – zimą 1939 – uciekł z okupowanego przez Rosjan Lwowa. Lata okupacji spędził w Szczawnicy, gdzie prowadził tajne wykłady teologiczno-filozoficzne. Zimą 1943/44 przedstawił rozprawę pod tytułem „Centralne zagadnienie tomistycznej nauki o duszy. Commensuratio animae ad hoc corpus” i poddał się przewodowi habilitacyjnemu w Warszawie na Uniwersytecie Ziemi Zachodnich, w wyniku którego otrzymał „veniam legendi”. W roku 1946 ze względu na obowiązujące przepisy egzamin został powtórzony na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Po rocznej pracy na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, w roku 1946 objął stanowisko kierownika Katedry Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, które zajmował do chwili przejścia na emeryturę (1976).

W pierwszym okresie swej pracy na KUL-u (1946–1957) oddał się przede wszystkim sprawom dydaktycznym i organizacji Zakładu Historii Filozofii. Wynikiem jego starań była organizacja i rozwój biblioteki Zakładu Historii Filozofii. W okresie tym współpracował z Marianem Plezią w pracach nad redakcją *Słownika łaciny średniowiecznej*. W roku 1953 zrecenzował na prośbę Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego rozprawę

habilitacyjną ks. Karola Wojtyły (przyszłego papieża Jana Pawła II), z którym przez następne lata będą łączyły go więzy przyjaźni.

Lata 1957–63 poświęcił w pierwszym rzędzie na pracę dydaktyczną na KUL oraz organizację mediewistycznych prac badawczych w zakresie historii filozofii, w szczególności badań nad ujawnianiem zawartości filozoficznej rękopisów średniowiecznych znajdujących się w polskich bibliotekach. W 1960/61 r. otrzymał stanowisko „maître de recherche” w paryskim „Centre National de la Recherche Scientifique”. W okresie tym łączył wykłady na KUL z pracą w Zakładzie Historii Filozofii Średniowiecznej Instytutu Filozofii i Socjologii PAN.

Lata 1963–70 były okresem zaangażowania w sprawy społeczne, a w zakresie działalności naukowej – pracy poświęconej zagadnieniom metodologicznym. W latach 1962–65 był audytorem świeckim na II Soborze Watykańskim. Rok 1964–5 spędził w Paryżu prowadząc badania w „Centre National de la Recherche Scientifique”. W grudniu 1965 podczas uroczystości zamknięcia II Soboru Watykańskiego wraz z J. Maritainem i J. Guittinem odebrał papieskie orędzie skierowane do intelektualistów świata. Przez następne pięć lat był członkiem papieskiej komisji „Iustitia et Pax” (1967–72). Od roku 1966 prowadził wykłady zleczone na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. W roku 1967 otrzymał tytuł profesora zwyczajnego.

Lata 1970–76 były okresem wyężonej pracy nad „opus magnum” – wielotomowym dziełem poświęconym dziejom filozofii europejskiej w XV w.

Po przejściu na emeryturę (1976) oddał się całkowicie pracy badawczej i pisarskiej. W roku 1985 został zaproszony do Rzymu jako specjalny gość na Synod zwołany z okazji dwudziestolecia II Soboru Watykańskiego. W tymże roku przeprowadził cykl wykładów w Paryżu oraz na uniwersytetach w Aix-en-Provence oraz Bari.

Stefan Swieżawski wykładał i uczestniczył w wielu międzynarodowych kongresach i zjazdach, m.in.: Poitiers (1956), kongres filozofii średniowiecznej w Louvain, kongres Towarzystwa Guillaume Budé w Lyon, światowy kongres filozoficzny w Wenecji (1958), zjazdy w Rzymie oraz w Leuven (1974), Światowy Kongres Filozofii Chrześcijańskiej w Kordobie (Argentyna) (1979), kongres w Rzymie (1981).

Stefan Swieżawski odznaczył się dużymi osiągnięciami dydaktycznymi. Pod jego opieką wykształciło się liczne grono badaczy historii filozofii średniowiecznej, których łączy z nauczycielem silna więź przejawiająca się w corocznych, tradycyjnych spotkaniach w Łaskach pod Warszawą. Za zasługi naukowe i dydaktyczne Stefan Swieżawski otrzymał m.in.: nagrodę im. o. M. Kolbe i Reinholda Schneidera (1973), nagrodę „The Alfred Jurzykowski Foundation” (1976) „Nagrodę Naukową” Wydziału I Nauk Społecznych PAN (1976), nagrodę im. ks. Idziego Radziszewskiego (1982). W roku 1987 KUL przyznał mu medal „Za zasługi dla KUL”, a w r. 1988 został wyróżniony doktoratem *honoris causa* Uniwersytetu Jagiellońskiego. Za zasługi dla kultury francuskiej otrzymał nagrodę ministra edukacji narodowej Republiki Francuskiej „Palmes Academiques”. W roku 2001 Stefan Swieżawski otrzymał Nagrodę Wydawców Katolickich FENIKS, Nagrodę Jana Długosza oraz Nagrodę FNP. Stefan Swieżawski jest członkiem SIEPM, PAU, oraz członkiem honorowym Towarzystwa Naukowego Warszawskiego i Polskiego Towarzystwa Filozoficznego.

Zainteresowania naukowe Stefana Swieżawskiego koncentrują się wokół historii filozofii średniowiecznej. Przeprowadzone badania obejmują swym zasięgiem okres całego średniowiecza. Jednak naczelną rolę w biografii badawczej zajmuje filozofia św. Tomasza z Akwinu oraz filozofia XV wieku. Wielotomowe dzieło poświęcone historii filozofii tego okresu należy do najbardziej erudycyjnych dokonań historii filozofii XX wieku. Obok badań

historyczno-filozoficznych istotne miejsce w życiorysie Stefana Swieżawskiego zajmuje także refleksja metodologiczna.

Od wczesnych lat młodości bardzo silnie zaangażowany w sprawy religii i Kościoła katolickiego, niejednokrotnie zabierał głos w dyskusji na temat pozycji i roli Kościoła będąc orędownikiem idei Vaticanum II. W oparciu o filozofię św. Tomasza, którego stał się znawcą i egzegetą, Stefan Swieżawski wzywa do refleksji i kontemplacji, pragnąc przywrócenia zagubionego w toku dziejów pojęcia mądrości.

BIBLIOGRAFIA

Wybór bibliografii Stefana Swieżawskiego od roku 1935 do 1967 dokonany został w oparciu o bibliografię sporządzoną przez Zenona Kalużę: „Roczniki Filozoficzne” 1968, t. XVI, z. 1, s. 191–199, od roku 1967 do 1978 na podstawie bibliografii zestawionej przez Tadeusza Urbaniaka: „Roczniki Filozoficzne” 1979, t. XXVII, z. 1, s. 307–312.

a) Monografie, studia i rozprawy

1. *Boethius ostatni Rzymianin*, Biblioteczka Filomaty, nr 23, Lwów 1935.
2. *Byt. Zagadnienia metafizyki tomistycznej*, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 1948, ss. 360 [wyd. III: Wydawnictwo Znak, Kraków 1999, ss. 370].
3. *Rozum i tajemnica*, Instytut Wydawniczy Znak, Kraków 1960, ss. 382.
4. (wraz z J. Kalinowskim) *La Philosophie à l'heure du Concile. Préface par O. Lacombe*, Soc. D'Editions Internationales, Paryż 1965, ss. 176.
5. *Zagadnienie historii filozofii*, PWN, Warszawa 1966, ss. 896.
6. *Dzieje filozofii europejskiej w XV wieku. T. 1: Poznanie*, Warszawa 1974, ss. 447.
7. *Dzieje filozofii europejskiej w XV wieku. T. 2: Wiedza*, Warszawa 1974, ss. 402.
8. *Dzieje filozofii europejskiej w XV wieku. T. 3: Byt*, Warszawa 1978, ss. 539.
9. *Człowiek i tajemnica*, Kraków 1978, ss. 284.
10. *Dzieje filozofii europejskiej w XV wieku. T. 4: Bóg*, ATK, Warszawa 1979, ss. 428.
11. *Dzieje filozofii europejskiej w XV wieku. T. 5: Wszechświat*, ATK, Warszawa 1980, ss. 460.
12. *La lettura storico-filosofica, Un seminario di Stefan Swieżawski con una panorama della filosofia polacca contemporanea di Leszek Kuc*, Bari Ecumenica Editrice, 1982, ss. 67.
13. *Dzieje filozofii europejskiej w XV wieku. T. 6: Człowiek*, ATK, Warszawa 1983, ss. 511.
14. *Między średniowieczem a czasami nowymi. Sylwetki myślicieli XV wieku*, Biblioteka „Więzi”, Warszawa 1983, ss. 299.
15. *Święty Tomasz na nowo odczytany*, Znak, Kraków 1983, ss. 219.
16. *U źródeł nowożytnej etyki. Filozofia moralna w Europie XV wieku*, Znak, Kraków 1987, ss. 359 [Dzieje filozofii europejskiej w XV wieku. T. 7].
17. *Redécouvrir Thomas d'Aquin*, Nouvelle Cité, Paryż 1989, ss. 215.
18. *Eklezjologia późnośredniowieczna na rozdrożu*, Polskie Towarzystwo Teologiczne, Kraków 1990, ss. 244 [Dzieje filozofii europejskiej w XV wieku. T. 8].
19. *Histoire de la philosophie européenne au XV-e siècle*, przygotował Mariusz Prokopowicz, Paryż, Bauchesne 1990, ss. 318.
20. *Istnienie i tajemnica*, RW KUL, Lublin 1993, ss. 362.
21. *Dobro i tajemnica*, Więź, Warszawa 1995, ss. 260.
22. *St. Thomas Revisited*, trans. Th. Sandok, Peter Lang, New York 1995, ss. 194.
23. *Tribulation de l'ecclésiologie à fin du Moyen-Age*, Bauchesne, Paris 1997, ss. 150.
24. *Studia z myśli późnego średniowiecza*, Aletheia, Warszawa 1998, ss. 235.
25. *L'univers. La philosophie de la nature au Xve siècle en Europe*, Academie Polonaise des Sciences. Societé Polonaise des Sciences et des Lettres de Varsovie, Varsovie 1999, ss. 482.
26. *Człowiek średniowieczny*, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 1999, ss. 116.
27. *Dzieje europejskiej filozofii klasycznej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa-Wrocław 2000, ss. 955.

b) Artykuły i komunikaty naukowe

1. *Les intentions premières et les intentions secondes chez Jean Duns Scot*, „Archives d'Histoire Doctrinale et Littéraire du Moyen-Âge” 1934, IX, s. 205–260. 2. *Beda Venerabilis. W 1200-lecie śmierci Bedy*, „Przegląd Współczesny” 1936, XV, t. LVIII, s. 57–68, 86–96. 3. *Nauka o duszy w „Metafizyce” Arystotelesa*, „Przegląd Filozoficzny” 1938, XLI, 4, s. 395–421. 4. *Albertyńsko-tomistyczna a kartezjańska koncepcja człowieka*, „Przegląd Filozoficzny” 1947, XLIII, 1–4, s. 87–104. 5. *Centralne zagadnienie tomistycznej nauki o duszy (Commensuratio animae ad hoc corpus)*, „Przegląd Filozoficzny” 1948, XLIV, 1–3, s. 131–191. 6. *homo platonius w wiekach średnich (Jan Szkot Eriugena, Alcher z Clairvaux, Wilhelm z Conches i Hugon ze św. Wiktora jako przedstawiciele platońskiej koncepcji człowieka)*, „Roczniki Filozoficzne” 1950, II–III, 251–297. 7. *Osoba ludzka – jej natura i zadania*, „Znak” 1950, 5, nr 5, s. 361–377. 8. *Wytwórczość a piękno*, „Znak” 1951, 6, nr 3, s. 185–201. 9. (wraz z A. Krapcem) *Wstęp*, w: *Streszczenie rozpraw doktorskich, magisterskich i seminaryjnych pisanych na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim pod kierunkiem prof. dra Stefana Świeżawskiego (historia filozofii) i o. prof. dra Alberta Krapca OP (metafizyka)*, Pallottinum, Poznań 1956, s. 1–15. 10. *Słowo wstępne do Medytacji*, w: *Descartes René, Medytacje o pierwszej filozofii wraz z Zarzutami uczonych mężów i Odpowiedziami Autora oraz Rozmowa z Burmanem*, t. I, PWN, Warszawa 1958, s. VII–XXIII. 11. *Matériaux servant aux recherches sur Jean de Glogów (ob. 1507)*, w: *Melanges offerts à Etienne Gilson*, Librairie Philosophique J. Vrin, Toronto–Paryż 1959, s. 613–650. 12. *Hegel und die mittelalterliche Philosophie*, „Archiv fuer Philosophie” 1959, 10, 1–2, s. 24–78. 13. *Robert Grosseteste filozof przyrody i uczonego*, w: *Charakteria. Rozprawy filozoficzne złożone w darze Władysławowi Tatariewiczowi w siedemdziesiąt rocznicę urodzin*, PWN, Warszawa 1959, s. 251–291. 14. *Aperçu sur les recherches des médiévistes polonais dans le domaine de l'histoire de la philosophie*, w: „Miscellanea mediaevalia” 1963, z. 2: *Die Metaphysik im Mittelalter ihr Ursprung und ihre Bedeutung. Vortraege des II. Internationalen Kongresses fuer mittelalterliche Philosophie*, Koeln 31. August–6. September 1961, W. De Gruyter, s. 110–125. 15. *Les Reflets des problèmes métaphysiques du Moyen-Âge tardif dans le Commentaire des Sentences de Gilles Charlier (ob. 1472)*, j.w., s. 737–742. 16. *Awicenny filozoficzna teoria człowieka*, w: *Rozprawy logiczne. Księga pamiątkowa ku czci profesora Kazimierza Ajdukiewicza*, PWN, Warszawa 1964, s. 205–220. 17. *Filozofia w Uniwersytecie Krakowskim do XVI w.*, „Zeszyty Naukowe KUL” 1964, VII, 2, s. 19–51. 18. *Konieczność i wolność w dziejach*, „Zeszyty Naukowe KUL” 1964, VII, 4, s. 3–12. 19. *Zbieżności metafizyki realistycznej i historiografii*, w: *Szkice filozoficzne Romanowi Ingardenowi w darze*, PWN, Warszawa 1964, s. 267–287. 20. *Filozofia w średniowiecznym Uniwersytecie Krakowskim widziana przez anonimowy „Komentarz do Sentencji Utrum Deus gloriozus”*, „Ruch Filozoficzny” 1964, t. XXIII, nr 3–4, s. 328–329. 21. *Z problematyki metodologicznej badań filozofii XV w.*, „Roczniki Filozoficzne” 1964, XIII, 1, s. 45–60. 22. *Quelques aspects du contenu philosophique des „Quaestiones in Physicam Aristotelis” de Jean de Glogów*, w: *La Filosofia della natura nel Medioevo. Atti del terzo Congresso Internazionale di Filosofia Medioevale. Passo della Mendola 31 agosto–5 settembre 1964*, Soc. Ed. Vita e Pensiero, Milano 1966, s. 699–709. 23. *Jeden z kryzysów myśli chrześcijańskiej w wiekach średnich*, „Studia Philosophiae Christianae” 1967, III, 2, s. 85–109. 24. *La Philosophie à l'Université de Cracovie des origines au XVI-e siècle*, „Archives d'Histoire Doctrinale et Littéraire du Moyen-Âge” 1967, XXXVIII, s. 71–109. 25. *Z antropologii filozoficznej XV wieku (problemy i trudności w jej studium)*, „Studia Mediaevistica” 1968, 9, s. 216–244. 26. *Znaczenie historii antropologii filozoficznej*, w: *Bejze B. (red.)*,

O Bogu i o człowieku – problemy filozoficzne, Warszawa 1968, s. 239–256. 27. *Św. Tomasz i tomizm w świetle historii*, w: *Bejze B. (red.)*, *W nurcie zagadnień posoborowych*. T. 3, Warszawa 1969, s. 117–128. 28. *Filozofia w Polsce średniowiecznej – stan badań i szkic przyszłej syntezy*, w: *Księga tysiąclecia katolicyzmu w Polsce*. Cz. 2, Lublin 1969, s. 7–37. 29. *Les débuts de l'aristotélisme chrétien moderne*, „Organon” 1970, 7, s. 177–194. 30. *Préparation d'un ouvrage sur la philosophie du XVe siècle*, „Bulletin de philosophie médiévale” 1971, 13, s. 133–134. 31. *L'anthropologie philosophique du XVe siècle sous l'aspect de l'influence du scotisme*, w: *Studia mediaevalia et mariologica P. Carolo Balić OFM septuagesimum explenti annum dedicata*, Rzym 1971, s. 361–375. 32. *Z dziejów etyki*, w: *Logos i Ethos*. *Rozprawy filozoficzne ku czci kardynała Karola Wojtyły*, Kraków 1971, s. 371–384. 33. *Początki nowożytnego arystotelizmu chrześcijańskiego*, „Roczniki Filozoficzne” 1971, 19, z. 1, s. 42–56. 34. *Corpus mysticum a corpus politicum (uwagi na temat przygotowywanego dzieła o filozofii XV-go wieku)*, „Znak” 1972, 24, nr 2, s. 186–197. 35. *Filozofia w Europie XV wieku*, „Studia Mediaevistica” 1972, 13, s. 109–159. 36. *Problem Arystotelesa w wieku XV*, „Studia Filozoficzne” 1973, 6, s. 63–73. 37. *Polskie studia nad dziejami myśli św. Tomasza*, „Znak” 1974, 26, nr 11, s. 11–16. 38. *Le problème de la „via antiqua” et de la „via moderna” au XVe siècle et ses fondements idéologiques*, w: „Miscellanea Mediaevalia” 1974, A. Zimmerman (red.), Bd. 9: *Antiqui und Moderni*, Berlin–Nowy Jork, s. 484–493. 39. *Maritainowi dług wdzięczności*, „Znak” 1974, 26, nr 2, s. 139–153. 40. *Influence de Saint Bonaventure sur la pensée du XVe siècle*, w: *S. Bonaventura 1274–1974*. T. 3, Philosophica, Grottaferrata 1974, s. 707–723. 41. *Le thomisme à la fin du moyen âge*, w: *San Tommaso, Fonti e riflessi del suo pensiero*, Saggi, Rzym 1974, s. 225–248. 42. *Histoire de la pensée de saint Thomas, recherches Polonaises*, w: *Tommaso d'Aquino nel suo VII centenario, Congresso Internazionale n. 2 S. Tommaso nella storia del pensiero*, Neapol 1974, s. 335–347. 43. *Człowiek jako twórca kultury (Medytacja filozoficzno-teologiczna)*, „Znak” 1975, 27, nr 9, s. 1122–1130. 44. *La „science universelle” selon Léonard de Vinci et Coluccio Salutati*, „Mediaevalia Philosophica Polonorum” 1975, 21, s. 3–25. 45. *La crise du rationalisme au 15e siècle*, w: *Images of Man in ancient and medieval thought. Studia Gerardo Verbeke ab amicis et collegis dicata*, Leuven University Press, 1976, s. 357–368. 46. *Quelques deformations de la pensée de St. Thomas dans la tradition thomiste*, w: *Aquinas and problems of his time*, „Mediaevalia Lavaniensia” 1976, Series I, Studia V, Leuven University Press, s. 38–54. 47. *Notes sur l'influence d'Avicenne sur la pensée philosophique latine du XVe siècle*, w: *Recherches d'islamologie. Recueil d'articles offert à Georges C. Anawati et Louis Gardet par leur collègues et amis*, Lowanium 1978, s. 295–305. 48. *Les débuts de l'aristotélisme chrétien moderne*, „Nova et Vetera” 1978, 53, nr 4, s. 242–259. 49. *Nota o conceptiones universales u św. Tomasza z Akwinu*, w: *Stróżewski W. (red.)*, *Studia z teorii poznania i filozofii wartości*. Ku czci Izdyory Dąbskiej, Wrocław, s. 81–90. 50. *Kilka uwag o filozofii przyrody w XV-wiecznej Europie Łacińskiej*, „Studia Philosophiae Christianae” 1978, 15, nr 1, s. 27–60. 51. *L'aristotélisme chrétien moderne et les influences byzantines conditionnant ses origines*, w: *Actas del V Congreso Intemacional de Filosofia Medieval*, t. II, Madryd 1978, s. 1259–1267. 52. *Opoka mądrości. Pamięci Etienne Gilsona – jako wyraz czci i mądrości*, „Znak” 1978, 31, nr 9, s. 922–941. 53. *Prądy doktrynalne i przemiany życia duchowego w XV wieku*, „Znak” 1978, 31, nr 3, s. 139–151. 54. *Réflexions sur le processus de déformation de la pensée d'Aristote a l'époque moderne*, „Organon” 1978, 15, s. 23–33. 55. *La filosofia del cristiano como búsqueda de la verdad y su contemplación*, „Revista de Filosofia” 1980, 13, nr 38, Mexico, s. 201–211. 56. *Filozofia chrześcijańska jako poszukiwanie prawdy*, „Znak” 1981,

33, nr 3, s. 215–222. 57. *Le problème de l'existence*, „Organon” 1982, 18/19, s. 105–126. 58. *Problem wyzwolenia człowieka w myśli późnośredniowiecznej*, „Znak” 1983, 35, nr 4, s. 577–591. 59. *Le besoin de la métaphysique*, „Fidélité et Ouverture” 1984, nr 68, s. 21–25. 60. *Liturgia inspiracją filozofii*, „Znak” 1084, 36, nr 11–12, s. 1433–1442. 61. *On some distortions of Thomas Aquinas' ideas in thomist tradition*, „Dialectics and Humanism” 1984, 11, nr 4, s. 559–612. 62. *Uwagi o procesie zniekształcania myśli Arystotelesa w epoce nowożytnej*, w: „Symposium Arystotelesowskie” 1984, Wrocław, s. 108–115. 63. *Kultura a filozofia*, „Zeszyty Studium Nauki Społecznej Kościoła” 1985, 5, Warszawa, s. 1–14. 64. *Uwagi o husytyzmie na tle duchowego rozdarcia późnośredniowiecznej łacińskiej Christianitas*, „Roczniki Humanistyczne” 1986, t. XXXIV, z. 2, Księga ku czci J. Kłoczowskiego, s. 447–458. 65. *John Huss: heretic or forerunner of „Vaticanium Secundum”?*, „Dialectics and Humanism” 1986, 13, nr 4, s. 5–12. 66. *La pensée philosophique du Moyen Age tardif face au problème de la libération de l'homme*, „Philosophes Médiévaux” 1986, t. 26, (Wenin Ch. (red.), *L'homme et son univers au Moyen Age. Actes du Septième Congrès Internationale de Philosophie Médiévale*, t. 1), s. 3–15. 67. *Rola historii filozofii w kulturze*, „Wiara i Odpowiedzialność” 1987, 7, nr 4, s. 63–70. 68. *Wystąpienie na sesji „W stulecie urodzin Tadeusza Kotarbińskiego i Władysława Tatarkiewicza”*, „Ruch Filozoficzny” 1987, t. XLIV, nr 3–4, s. 237–239. 69. *Ethos polityczny Polski Jagiellonów*, w: *Ewangelia i Kultura*, Fundacja Jana Pawła II, Polski Instytut Kultury Chrześcijańskiej, Rzym 1988, s. 119–134. 70. *Ethos historyka filozofii*, „Ethos” 1988, nr 2/3, s. 117–128. 71. *La morale politique de la Pologne des Jagellons*, „Organon” 1988, 24, s. 5–19. 72. *Ważniejsze problemy XV-wiecznej etyki międzynarodowej*, „Studia Mediewistyczne” 1988, 25, nr 1, s. 3–68. 73. *Rola „arystotelizmu chrześcijańskiego” w kształtowaniu umysłów u zarania epoki nowożytnej*, w: *Munera philologica et historica Mariano Plezia oblata*, Wrocław 1988, s. 179–184. 74. *Evolution intellectuelle au XVe siècle*, w: Molette Ch. (red.), *L'histoire des croyants mémoire vivante des hommes*. Abbeville 1989, s. 361–369. 75. *Kłeska koncyliarizmu. Przyczynki do dziejów etyki społecznej i politycznej w późnym średniowieczu*, „Roczniki Filozoficzne” 1989, t. XXXVII–XXXVIII, z. 1, s. 55–72. 76. *Moja droga poszukiwania prawdy*, „W Drodze” 1989, nr 2, s. 17–26. 77. *La philosophie d'inspiration chrétienne en Pologne*, w: Laubier P. de (red.), *La philosophie d'inspiration chrétienne en Europe*. Paris Editions Universitaires, 1989, s. 45–52. 78. *O roli, jaką chrześcijaństwo wyznacza filozofii*, „Znak” 1990, 42, nr 7–8, s. 19–30. 79. *La médecine au XVe siècle (L'influence d'Avicenne – les iatomathématiques)*, „Studia Mediewistyczne” 1990, 27, nr 1, s. 31–39. 80. (wraz z L. Kuczyńskim) *Les tendances philosophiques du Moyen Age polonais*, „Contemporary Philosophy. A New Survey” 1990, 6, nr 1, s. 533–545. 81. *O potrzebie metafizyki*, „W Drodze” 1990, nr 10, s. 12–17. 82. *Le rôle que le christianisme attribue à la philosophie*, „Nova et Vetera” 1991, 66, nr 1, s. 43–49. 83. *Physique philosophique et scientifique: milieux intellectuels – enseignement – littérature scientifique*, „Etudes de Philosophie Médiévale” 1991, t. LXV, *Lectionum Varietates Hommage à Paul Vignaux (1904–1987)*, s. 311–326. 84. *Le problème du corps et de la corporéité dans la philosophie du XVe siècle*, w: *Historia Philosophiae Medii Aevi. Studien zur Geschichte der Philosophie des Mittelalters*, Amsterdam/Philadelphia 1991. 85. *Rozmyślenia o wyborze w filozofii*, „Roczniki Filozoficzne” 1991, 39–40, z. 1, s. 35–41. 86. *Problem wyzwolenia człowieka w myśli późnośredniowiecznej*, „Kwartalnik Filozoficzny” 1993, t. XXI, z. 1, s. 141–157. 87. (Wypowiedź), w: *Jak dzisiejszemu człowiekowi mówić o Bogu*, Wyd. ATK, Warszawa 1993, s. 242–246. 88. *Ankieta. Nazywanie dobra i zła*, „Arka” 1993, nr 43, 1, s. 3–6.

c) Inne opracowania

1. *Wielki przełom (1907–1945)*, RW KUL, Lublin 1989, [pierwszy tom autobiografii], ss. 412. 2. (wspomnienie o Janie Pawle II) Stefan Swieżawski, w: ks. Niewęgłowski W. (red.), *Moje spotkania z Janem Pawłem II*, Wydawnictwo Rok Corporation, Warszawa 1991, s. 144–150. 3. *W nowej rzeczywistości (1945–1965)*, RW KUL, Lublin 1991, [drugi tom autobiografii], ss. 487. 4. *O rodzie Swieżawskich herbu Paprzyca*, „Magazyn Heraldyczny” 1992, 5, s. 8–11. 5. *Owoce życia (1966–1988)*, RW KUL, Lublin 1993, [trzeci tom autobiografii], ss. 466. 6. *Autobiografia*, „Nauka Polska. Rocznik Kasy im. J. Mianowskiego” 1994, III, (XXVIII), s. 35–58. 7. *Przeblyski nadchodzącej epoki*, Więź, Warszawa 1998, ss. 308.

d) Przekłady

1. Św. Tomasz z Akwinu. *Traktat o człowieku. Summa teologiczna I*, 75–89, Pallottinum, Poznań 1956, ss. XII, 768, (132). 2. Descartes René, *Zarzuty kilku uczonych mężów dotyczące Medytacji wraz z Odpowiedziami Autora*, w: tegoż, *Medytacje o pierwszej filozofii wraz z Zarzutami uczonych mężów i Odpowiedziami Autora oraz Rozmowa z Burmanem*, PWN, Warszawa 1958, t. I, s. 121–455, t. II, s. 9–181.

e) Prace redaktorskie

1. (razem z K. Ajdukiewiczem, I. Dąbnską, R. Ingardenem): Descartes René, *Medytacje o pierwszej filozofii wraz z Zarzutami uczonych mężów i Odpowiedziami Autora oraz rozmowa z Burmanem*, t. I–II, PWN, Warszawa 1958. 2. *Catalogus Codicum Manuscriptorum Maedii Aevii Latinorum qui in Bibliotheca Jagiellonica Cracoviae Asservantur*, v. I (1980), v. II (1982), v. III (1984), v. IV (1988), v. V (1993).

Biogram oraz wybór bibliografii Stefana Swieżawskiego zostały opracowane przez Zbigniewa Nerczuka.

JAN SZMYD

Urodził się 21 czerwca 1932 roku w Krościenku Wyżnym, pow. Krosno n/Wisłokiem. Studiował na wydziale Filozoficzno–Historycznym w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie (1951–1954). Po ukończeniu studiów na kierunku historii (praca magisterska z zakresu historii nowożytnej pisana pod kierunkiem prof. J. Garbacika) zatrudniony został w charakterze asystenta w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie (1954 r.). W 1956 r. rozpoczął studia filozoficzne w Uniwersytecie Warszawskim. Jego nauczycielami byli tu m.in.: J. Legowicz, T. Kroński, J. Kotarbińska, J. Pelc, A. Nowicki, M. Fritzhand, B. Baczek, M. Dobrosielski, J. Sikora, A. Schaff, L. Kołakowski. Po ukończeniu studiów powrócił do pracy zawodowej w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie, prowadząc zajęcia dydaktyczne z logiki i filozofii. W 1965 r. uzyskał stopień naukowy doktora nauk społecznych na podstawie rozprawy pt. *Filozofia moralna G. Santanyana*, obronionej na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Warszawskiego. Promotorem był L. Kołakowski. (Pracę magisterską z zakresu filozofii nt. *Filozofia i psychologia religii W. Jamesa* obronił na tymże Wydziale w 1958 r. – recenzentami byli: J. Legowicz i A. Nowicki). W 1965 r. powołany został na stanowisko kierownika Zakładu Filozofii w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie. W 1968 r. uzyskał nominację na stanowisko docenta w tejże uczelni. W 1970 r. powierzono mu kierownictwo Międzywydziałowego Studium Nauk Społeczno–Politycznych, a w 1980 r. obowiązki dyrektora Instytutu Nauk Społecznych w tejże uczelni, które spełniał do 1994 r. W 1994 r. podjął funkcje